

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchneré felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt sorban egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi június 28-án.

26. szám.

Az iskolai év végén.

A múlt héten megtartották mindenfajta iskolában a vizsgálatokat, az iskolai évet bezáró hálaadó istentiszteleteket és az évzáró ünnepélyeket; a tanuló ifjúság két hónapig nem jár iskolába, élvezi a boldog vakációzt üresek a muzsák hajlékai.

A szülők, a tanulók és tanügybarátok beszéd tárgya ilyen időben az iskola és tanítás körül forog. Sok szüle örömmel látja gyermeke szép előhaladását, megelégedéssel, édes boldogsággal telik meg kebele, midőn tapasztalja, hogy a tanerők fáradozásai mily szép gyümölcsöt termettek, sokuk nehéz fejtörést okoz a bizonyítvány rosszasága, sok hajlék csendjét veri fel a sirás és zokogás hangja, sok szülői szemben megered a könnyek forrása.

Örömmel konstatáljuk, hogy városunk többnemű tanintézetében a megejtett vizsgálatok arról győztek meg, hogy minden irányban haladunk, bár haladásunk gyorsabb is lehetne, ha nem kellene küzdenünk annyi sok hátráltató akadályal.

Városunk, mely a tanügy minden ágazatának emelésére annyi áldozatot hoz, méltán elvárhatja, hogy az eredmények is megfelelőek legyenek, elvárhatja, hogy iskoláiban a tanulók teljesen elsajátítsák a magyar nyelvet, mely nélkül most már alig boldogulhatnak itt a hazában a fiatal nemzedékek, melynek ismerete és tudása elengedhetlen hazafias kötelesség.

Igen nagy baj azonban minálunk, hogy a mit az iskola épít, a melynek érdekében a tanári és tanítói karok annyit fáradsanak, azt az eredményt nagy részben megsemmisíti városunk széttagolt és nem magyar nyelvű társadalmá.

A szorgalmas, hivatását lelkiismeretesen és szakavatottan végző tanító vagy tanítónő fáradságát sok száz meg száz esetben lerontja a gyermek környezete, lerontják a viszonyok.

A mit a tanuló az iskolában magyarul tanul, azt, mivel nincs alkalma magát gyakorolni a szülei háznál, mihamar elfelejti.

A középiskolák tanítványai szerencsésebb helyzetűek valamennyivel. A szülei háznál több magyar szót hallanak, s mivel egész éven át az iskolában megszokták, — maguk között is inkább beszélnek magyarul.

Német és szerb földmivelő lakosságunk gyermekei a 12—16—20 évesek azonban teljesen elfeledik azt, a mit az iskolában tanultak.

Hogy ez — sajnos — tiszta színigazság, azt községi iskolaszékünk maga is elismerte, midőn határozatilag kimondotta, hogy az újonnan felállítandó és szervezendő gazdasági iskolákban a német nyelvű tanítás bevezetésére teszi meg a szükséges lépéseket, azzal a feltűnést keltett indoklással, hogy a növendékek különben nem értenék meg a tanítást. Sajnos és mélyen elszomorító, hogy éppen az iskolaszék — mint legilletékesebb faktor — mondotta ki ezt a kemény ítéletet és hozott olynemű határozatot.

E tekintetben nagyon, de nagyon rosszszak nálunk a viszonyok. Ezer és ezer fiatal ember, német és szerb anyanyelvű, földmivelők, iparosok, kereskedők, egy árva szót sem tudnak magyarul, ha ily nyelven szólítjuk meg őket, a szemünk közé nevetnek.

Hogy a dolgon némileg segítve legyen az ismétlő iskolai oktatást és az ismétlő gazdasági tanfolyamokat kellene felfelendíteni, de nem német vagy szerb nyelvű tanítással, mint azt a mi iskolaszékünk — sokak megütközésére — nemrégiben elhatározta, hanem kettőzött erővel kellene a magyar nyelvet gyakorolni ezen oktatásoknál.

A tehetősebb szülék igen helyesen tennék, ha gyermekeiket legalább a két hónapi szünidőre magyar városokba vagy falvakba küldenék! Ott a kizárólag magyarul beszélő környezetben nagyon sokat haladhatna a tanuló a magyar nyelv elsajátításában és jobban boldogulhatna úgy az iskolában, mint később az életben.

Ezt vegyék fontolóra a gyermekeik jövőjét biztosítani akaró szülék.

Felhívás

a délmagyarországi tanítók, tanítónők, óvónők és tanügybarátokhoz!

Városunkat másodszer éri azon megtisztelő szerencse, hogy a „Dél. Tanítóegylet“ tagjait s az érdeklődő tanügybarátokat falai között üdvözölheti. Örömteljes vendégszeretettel fogadja most is a nagyérdemű egyesület e gyűlésre jövő tagjait s a helyi bizottság minden igyekezetével azon van, hogy azon pár nap, melyet körünkben töltenek, minél kellemesebben, minél hasznosabban teljék el. Városunk lakossága nem feledve el a már egyszer itt tartott gyűlésen megjelent tanítók s tanügybarátokkal eltöltött kellemes napokat, most is őszintén örvend, hogy a hazai tanügy derék munkásainak fogadtatásával újra kinyilváníthatja a magyar kultúra s a népnevelés iránt

való érdeklődését akkor, a midőn szeretettel fogadja azokat, kik a magasztos ügynek önzetlen tevékenységgel szolgálatában állanak.

Alólírott helyi rendező-bizottság a város közönsége nevében a legszívélyesebben meghívja a „Dél. Tanítóegylet“ tisztelt tagjait és az egylet barátait, pártolóit a délmagyarországi tanítóegyletnek f. évi augusztus hó 3., 4. és 5-ik napjain Nagybecskerekre tartandó XXXVII-ik nagy- és közgyűlésére azzal, hogy ezen minél nagyobb számban megjelenjenek.

A gyűlésre jelentkezőket tisztelettel felkéri a rendezőbizottság, szíveskedjenek a jelentkezésnél határozottan nyilatkozni, vajjon a diszebeden résztvenni óhajtanak-e? Ha igen, az esetben a 2 korona részvételi díjon kívül a diszebed díját, 4 koronát szíveskedjenek beküldeni.

A bejelentések legkésőbb f. é. július hó 20-ig Wégling István áll. tanító, bizottsági pénztárnokhoz Nagybecskerekre intézendők, hová a részvételi díj, valamint a diszebed díja is beküldendő.

Egyben kérjük a t. résztvevőket, szíveskedjenek az ide- és visszautazás módját a jelentkezés alkalmával tudatni, hogy a megfelelő utazási jegyeket idejekorán megküldhessük.

Az ünnepély részletes programja később fog megállapíttatni s a jelentkezőknek megküldetni, általánosságban azonban már most is jelezhetjük, hogy augusztus hó 3-án fogadás a vasuti állomásoknál. Innen bevonulás a központi áll. elemi népiskola udvarára, honnan az elszállásolás eszközöltetik. Este ismerkedési estély a „Rózsa“ szállodában.

Augusztus 4-én és 5-én közgyűlés s a szakosztályok gyűlése fog megtartatni.

Augusztus 4-én délben diszebed, este pedig tánczczal egybekötött hangverseny lesz a kaszinó összes helyiségeiben a délvidéki tanítói konviktus javára.

Augusztus 5-én este kirándulás is tervezetik a Balaton vidékére, a melyre, az előkészületek már meg is tétettek s ha sikerül annak keresztülvitele, akkor a kirándulás részleteit az érdekeltekkel közölni fogjuk. Most csak annyit kérünk, hogy azok, kik ezen tervbe vett kirándulásra részt óhajtanának venni, ebbeli szándékukat július hó 10-ig tudassák a kirándulási bizottság elnök elnökével, Bányai Jakab áll. iskolai igazgatóval. Erre annál is inkább szükségünk van, mert az illető vendéglátó községek a kirándulásban résztvevők számát tudni akarják.

A helyibizottság egyébként a lapok utján esetről-esetre értesíteni fogja intézkedéséről a gyűlés tagjait.

Hazafias üdvözlettel vagyunk Nagybecskerek, 1903. június hó.

A helyibizottság nevében:
Váry Mihály, Dr. Perisics Zoltán,
jegyző. polgármester, elnök.

NAPI HIREK

Eljegyzés. Dr. Fronius Gusztáv általános tisztelet és szeretetnek örvendő városi orvosunk művelt és kedves leányát, Valentin kisasszonyt eljegyezte Dr. Kerpel Zsiga intelligens fiatalágunk rokonszenves tagja. Fogadja az új pár őszinte gratulációkat.

Esküvő. Dr. Racz Béla mármaroszigeti református jogakadémiai tanár, holnap hétfőn esküszik örök hűséget Károlyfalván Herz Hermin kisasszonynak, Herz Fülöp gyáros kedves leányának. Fogadja az új pár igaz gratulációkat.

Halálozás. Breinich sz. Köszl Borbála verseczi lakosné élete 67-ik évében elhunyt. Béke hamvaira.

Halálozás. Halász Kálmán ügyvéd, ki városunkban is hosszabb ideig működött, élete 54-ik évében Pancsován elhunyt. Béke hamvaira.

Törvényhatósági közgyűlés. Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését tegnap szombaton tartotta meg Koszlovits Iván főjegyző elnökölte alatt. A tárgysorozaton mindössze 12 ügy szerepelt, de mivel több oly tárgy került színre, amelyek a polgárság körében nagyobb viták tárgyát képezték, nemcsak a v. képviselők jelentek meg nagyobb számban, hanem a hallgatóság helyén is sok érdeklődő szorongott. A tárgysorozat megkezdése előtt meleg szavakkal emlékezett meg az elnök Bernátsky Géza t. h. b. tag elhunytáról. Emlékét jegyzőkönyvileg örökítik meg, az özvegyhez részvétiratot intéznek. Petrovics Gy. a „Meszics“ patak szabályozása, Kirchgászner egy mezőrendőri kihágás, Köszl S. P—cz Ede árvaszéki előadó ügyében interpellálnak. A polgármesteri jelentéssel kapcsolatosan utasítja a közgyűlés a vár. mérnöki hivatalt, hogy a dűlőutak rendezését e nyár folyamán végezze el, a rendőrkapitányi hivatalt pedig, hogy a városban levő disznóhizlalók ügyében tegye meg a szükséges intézkedéseket. Szép városi kertünk fenntartására 1500 k. póthitelt szavaz meg a közgyűlés. Mint a tárgysorozat ötödik pontja a közs. isk. szék tagjainak 3 évre való megválasztása került színre. Napok óta képezi ezen ügy a közbeszéd tárgyát, mivel híre jart, hogy egy helybeli politikai csoport nem hajlandó respektálni a közoktatásügyi miniszternek azon rendelkezését, hogy — éppen úgy, mint az esküdtbíróknál van — csak azok lehetnek isk. sz. tagok, kik a magyar nyelvet szóban és írásban bírják. A város hafafias érzelmű intelligenciája réges-régen szégyenli már a minálunk uralkodó isk. szék állapotokat. A város polgársága hazafias készséggel és nagy áldozatokkal magyar tannyelvű intézetekké alakította át közs. tanintézetét — és ennek dacára az isk. szék összes tárgyalásai német nyelven folytak, olyan emberek vannak az isk. székben, kik — különben más tekintetben hasznos polgárai lehetnek e hazának, — ámde iskolázatlanságuk folytán a tanúgyőző édes keveset értenek, s a legnagyobb baj, hogy magyarul nem tudnak. Mindenki azt várta, hogy a tegnap megtartott választáson a réges-régi hibát — mely bizony-bizony szégyene Versecz városának — ki fogja reperálni a törv. hat. közgyűlés. Sajnos, nem úgy történt! Több oly embert választottak be — szinte trucczára a miniszteri rendelkezésnek — a kik nem tudnak magyarul. A választást természetesen több oldalról meg fogják fellebbezni, mert hiszen van Verseczen hal' Istennek közel 8000 magyarul tudó ember — azok közül csak lehet 19 magyarul tudó isk. sz. tagot választani. Hja! . . . de itt a helyi politika — — — a mely dominál és sirját ássa minden nemes torkvérsnek. A megválasztott isk. sz. tagok névsora különben a következő: Adler M., dr. Adelmayer F., Braichler F., Breinich S., dr. Demetrovits M., Gyorgyevics Nancsics V., Gruber J., Herczog J., Hemberger B., Hack R., Dr. Lichtscheindl E., Müller O., dr. Dajkovic I., Raics Ly. Rottler F., Dr. Seemayer K., Seemayer F., Weifert F. és Ditsch P.

Nagyobb vita keletkezett a városi rendőrség és szolgazemélyzet ruhaneműinek szállítása iránt megtartott árlejtés eredményének kihirdetésénél. A szállítást egy budapesti cég nyerte el, mint legolcsóbb ajánlattevő. (400 koronával olcsóbban, mint a mibe a múlt évben kerültek a ruhák.) A jelentés kapcsán felmerült az a körülmény, hogy Szekeres főkapitányunk a rendőrség régi divatú, meg nem felelő ruházatán változtatni kíván, hogy az olyan legyen,

mint az államrendőrségé és a többi nagyobb városok rendőrségé. A tanács ajánlja, hogy hagyja jóvá a közgyűlés az árlejtés eredményét. Rottler F. azonban ennek ellene van és 3 szavazattal elhatározza a gyűlés hogy új árverést tüz ki, s előbb meghányják vetik, hogy milyen legyen a rendőrség ruhája. A korcsolyaegyletnek 5 évre adják bérbe a városkerti területet. Weifert Károly polgármesternek újabb három havi, Auspitz Matyásnak négy heti szabadságot ad a közgyűlés.

Változás az egyházmegyében. A megyés püspök az alábbi segédlelkészeket disponálta: Kákos Sándort Buziásról Pankotára, Becker Venczelt Pankotáról Ujaradra, Matzy Ernőt Ujaradról Temes-Gyarmatara és Fux Emilt Temes-Gyarmatáról Buziásra.

Mezőgazdák tanulmányi kirándulása. A „verseczi mezőgazdasági egyesület“ f. hó 21-én tanulmányi kirándulást rendezett a csákovai földmives iskola megtekintésére. Az egyesület elnökének, Dr. Haag Aladárnak s titkárnak Zeh Viktornak vezetése mellett 47 mezőgazdánk vett részt benne. A csákovai pályaudvaron a földmives iskolának 5 és Csákova községének 10 kocsija várta a vendégeket, kiknek fogadására az intézet részéről Schmidt segéd-tanító jelent meg. Az intézetben megérkezve Juhász Vilmos igazgató beszéddel üdvözölte vendégeit, kiemelve, hogy mennyi haszonnal járnak az ily kirándulások nemcsak a vendégeknek, hanem az intézetre is. A kölcsönös kritika által egymást oktatják a gyakorlat s az elmélet emberei. A szíves fogadtatást az Egyesület nevében Dr. Haag Aladár köszönte meg, kérve az igazgatót, hogy tanulni vagyó mezőgazdáinknak mutassa be egy a külső, mint a belső gazdaságot. Az igazgató s derék tanári kara vezetésével megindultak azután először az istálló s ólak megtekintésére, melyekben a leggyönyörűbb marhaállományt volt alkalmuk látni, majd a magtárakat, tej- és sajt-feldolgozási műhelyeket tekintették meg. Innen a gyümölcsös s szőlőkertekbe jutottak, hol az intézet főkertésze vette át a vezetést, s apróra megmagyarázott mindenféle mivélési módot. A méhészet iránt érdeklődőknek a méhészmester szolgált felvilágosításokkal. 11 óra járván az idő az igazgató, hogy a déli forróság idejét is hasznosan töltsék el, egy a gabonánkat veszélyeztető új betegségről, a fonálféregéről, tartott górcsövi demonstrációval egybekötött előadást. Ebédnél, melyet az intézet arnyas parkjában tálaltak, Juhász igazgató asztaláldást mondott vendégeire, buzdítván őket a földek minél racionálisabb művelésére, mert a mai sulyos viszonyok közt hazánk mint szilárd támaszára a földmivestekre kell hogy támaszkodjék, s ha hazánk lakosságának e zome gazdag s megelégedett lesz, nincs az a hatalom, mely rajtuk kifogjon. Elteti a verseczi mezőgazdákat, kik mai kirándulásukkal fényes tanujelét adták, hogy folytonosan tanulva nagygyá, erőssé akarják tenni édes hazánkat. Dr. Haag Aladár az egyesület nevében köszönetet mond az igazgatónak szép szavaiért s legmélyebb tisztelete adóját rója le vele s az egész tanári karral szemben, kiket rövid ottlétük alatt is olyan embereknek volt alkalmuk megismerhetni, kik az államtól rajuk bízott munkát nemcsak kötelességszerűen lemorzsolgatják, hanem kiknek e munka életcéljuk, lelkesítő hivatásuk. Csákova községe nevében, annak derék jegyzője Szerb Szvetozár, ki Chudy Jenővel jelent meg az ebédnél, üdvözölte a versecziet Bauer-Vogel Gyula főreáliskolái tanár Juhász igazgató nejét élte, mint a kirándulók földijét. Az egyesület alelnöke Köszl Sebestyén meleg szavakban élte az intézet növendékeit, kik az ebéd alatt zene és énekelőadásaikkal gyönyörködtették a vendégeket. Az ebéd után meredt eső tartama alatt a társaság egy része a tanteremben vetített képek nézésében gyönyörködött, más része pedig az igazgató meghívásának engedve, lakásán fekete kávé mellett beszélte meg a látottakat s hallottakat. A délután a külső gazdaság megtekintésével telt el. 5 órakor kölcsönös szíves búcsúszavakkal váltak el egymástól az intézet vezetősége s a vendégek. A Csákova községében eltöltött 1 órai időt Szerb jegyző, Milosev gör. kel. szerb plébános és Chudy titkár kellemessé, mutogatva s magyarázva Csákova nevezettségét, különösen a pártját ritkító szép községhez. Kitérte a szíveségüket azzal tetőzték be, hogy elkísérték vendégeiket Zsebelyig, hol a vonat indulásáig a legjobb kedvben telt el az idő. Visszatérve mindenki a legkellemesebben emlékezik meg arról

a szíves fogadtatásról, melyben mezőgazdáinkat mindenütt részesítették s hálával gondol vissza azokra, kiknek lelkes tanításai, utmutatásaiból sok hasznos jót merithettek. Egyet akarunk még megemlíteni, azt t. i., hogy mily sajnós, hogy Versecz városának az intézetben lévő ingyenes helyét évek óta senki igénybe nem veszi. Hisszük azonban, hogy e kirándulásnak ez irányban is meglesz a haszna s derék gazdáink sűrűbben fogják fiaikat oda küldeni.

A közegészségügy rendezésének elveit cím alatt Az „Orsz. Orvos-Szövetség“ hivatalos lapja Buró Péter Dr. városi orvosunknak egy nagyobb, talpraesett munkáját közli, mint az Orsz. szövetség verseczi fiókjának (26 orvos tagja van) érdekes tervezetét. A terjedelmes és alapos tanulmányokon épült dolgozat 7 fejezetből áll és keretébe veszi a „M. K. községi orvosok“; „M. K. járási orvosok“; „M. K. törvényhatósági orvosok“ stb. hivatali szervezetét külön fejezetben tárgyalja a fegyelmi ügyeket, melyeket a közigazgatási bíróság ítélete elé kíván terjesztetni azon megjegyzéssel, hogy ily első fokú bíróságokat a vármegyéknek is szervezni kellene. Kitérjeszkedik az egészségügyi vizsgálatokra, a járványok alkalmával közvetítendő egységes eljárásokra, a gomba módra felszaporodott „kuruzslók“ ügyére melyre nézve a következőket mondja: „Betegnek szabályszerű jogositvány birtokában nem levő egyén általi olyan kezelése, mely az orvos engedelmével vagy rendelkezésével ellentétben áll vagy állana, ha róla tudott volna, kuruzslásnak tekintendő, mely azonban ily értelemben véve nem büntethető. A kuruzslás eddigi törvényes meghatározását el kellene ejteni, mert egyrészt értelmileg meg nem állhat, másrészt az elérendő czélt úgy is, sőt még jobban találjuk el, ha egyszerűen felsoroljuk az eseteket, melyekben a beteget kezelő laikust büntetés éri, ugymint: „A ki jogositvány nélkül beteget kezel, büntetendő: 1. ha a kezelés orvosi gyakorlat képében történik (megfelel annak, hogy Magyarországon orvosi gyakorlatot csak arra jogositott egyén folytathat); 2. ha orvosi gyógyításra kötelezettet kezel (az állami gondozás alatt álló ily beteg természetesen csak jogositott orvosra bízható); 3. ha bármilyen reklámot üz, ha segélyét felhívatlanul teljesíti, vagy felajánlja, ha a közönséggel elhitetni akarja hogy valamely különös gyógymód vagy gyógyszer birtokosa, ha az orvosi működésről olyan kijelentéseket tesz, melyek valótlanok vagy valakire sérelmesek, vagy általában oly módon jár el, mely e tisztesség szempontjából az orvosi rendtartás alatt álló orvosnak sem volna megengedve (ez azért szükséges, mivel eddigi hiánya a rendtartás alatt nem álló laikusnak a versenyben méltánytalanul előnyt biztosított). A hatósági orvosok kötelesek a jogositvány nélküli kezelés büntetendő eseteit hivatalból feljelenteni.“ A közveszélyes kuruzslókat így bizonyára könnyebben sikerülne megfékezni, mint az eddigi „díjazásért“ való kezelés kritériumával, mely ugyis legtöbb esetben illusorius volt.

A verseczi férfialegylet (Männer Gesang-Verein) mult szombaton tartotta meg kötelező nyári hangversenyét és táncmulatságát a városkerti vendéglőben. A műsoron egy magyar szám (Zimay „Isten veled“) is szerepelt, melyet Vosahlo karmester vezetése mellett igen jól énekelt a kar. A maganénekesekek közül kitűnt Bienert St. k. a. kitűnő szoprán hangjával.

Elhalasztott mulatság. Állami főreáliskolánk ifjusága a mult héten júniást akart tartani regényes fekvésű erdőségünkben. Az időjárás azonban meghiusította az ifjuság teremt. A Bonnaz tér tánczterét elrontotta az eső, az utak sok helyen járhatatlanok, az erdőben a talaj nedves és sáros. A mulatságot tehát a jövő őszre kellett elhalasztani.

Értekezlet. A helybeli összes egyesületek képviselői tegnapelőtt pénteken értekezletet tartottak azon czélból, hogy közös erővel egy megfelelő nagyobb termet (melyben szinpadot is lehetne felállítani) építsenek. Többféle terv merült fel. Az egyik az, hogy a városkertben építtessék egy nagy terem, a második, hogy a Milleker szállodat kellene megvenni és ott létesíteni mulatságok megtartására, színház számára megfelelő helyiséget. Az előmunkálatok végzésére 10 tagból álló bizottságot küldtek ki.

A verseczi városi muzeum. A „Muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége“ terjedelmes jelentésben számol be a vallás- és közoktatásügyi miniszternek — 1902-ik évi

működéséről. A nagyérdék jelentésnek különösen azon része érdekelt bennünket versecziet, a mely városi muzeumunkra vonatkozik: „A verseczi városi muzeum új épületére 1902. évben felvett 600 korona rendkívüli segély első részlete fejében 2000 korona lett ez évben folyósítva, az építkezés megkezdése felől azonban még nincsenek értesüléseink. A muzeum öre ez évben főleg a gyűjtemények lajstromozásával volt elfoglalva; e mellett a korábbi államszegélyek terhére a vattmai, dettai és izbistyei és telepeken végzett ásatásokat. Az ásatások az államszegély összegét nem merítették ki teljesen, s azok folytatására az 1902. évi segéllyel együtt ez év végén közel 1300 korona állott a muzeum rendelkezésére, melynek 1903-ban leendő felhasználásához a főfelügyelőség a benyújtott tervezet alapján már megadta a hozzájárulását. Igen örömdetes dolog az, hogy az orsz. bizottság muzeumunk ügyét tőle lehetőleg támogatja s alkalmat ad arra, hogy Mileker Bodog vasszorgalmú régészünk mint muzeumunk szakavatott öre a vidékünkön lévő gazdag őstelepeken ásatásokat eszközölhessen. Muzeumunk nap nap után szépen gyarapodik. Az itt megforduló régészek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak róla, valamint gazdag könyvtárunkról is, melynek a vidéken messze földön nincsen párja. Nagy baj az azonban, hogy a muzeumnak nincs megfelelő helyisége, a tárgyakat az egyes korszakok szerint lehetetlen úgy elhelyezni, hogy a szakember kellő áttekintést szerezhessen. Tul van zsufova minden szekrény és sok gazdag, érdekes lelet (ritka speciálisítások) el vannak pakolva. Égető szükség lenne tehát új helyiségre. Arra is törekedni kellene, hogy Mileker B. függetlenítették az iskolától és mint országosan ismert jó hírnévű régész csupán hivatásának élhetne. Fel kellene menteni őt a városnak a tanítási kötelezettség alól és oly állásba helyezni, a mely mellett rendszeresen végezhetné a muzeum és könyvtári teendőket és elég ideje maradna tudományos munkálkodásra is.

A községi polg. leányiskolában — hol a tanítást éppen úgy, mint az elemi leányiskolákban, a város majdnem kizárólag a „Mi asszonyunkról nevezett tanítónővérek“-re bízta — a tegnap és tegnapelőtt megtartott ének-, szavalat- és zenei előadásokkal egybekötött záró ünnepel fejezték be az iskolai évet. Az elért eredménnyel mind a szülők, mind pedig a tanügy barátai teljesen megelégedve. A t. nővérek, kik elvonulva a világtól, szívvel és lélekkel nemes hivatásuknak élnek a reájuk bízott iskolában a magyar nyelv tanítására is kiváló sulyt helyeznek és szép sikereket érnek el. A növendékek kiállított írásbeli dolgozatai, kézimunkái, rajzai kiváló csínról és helyes vezetésről tanuskodnak. A szavalatok, énekek és zenei előadások teljes joggal vívták ki az általános dicséretet és elismerést. A vizsgálatokon a kir. tanfelügyelőség megbízásából Dr. Seemayer Károly elnökölt.

Gerő Vilmos nyilvánossággal ellátott magán elemi fiúiskolájában a múlt hétfőn tartattak meg az évről vizsgálatok. A tanintézetet majdnem kizárólag az intelligens szülők gyermekei látogatják, a kiknek nevelésére a szülői háznál is több gondot fordítanak de a meglepő fényes sikerek legelső sorban még is a tanerők fáradhatlan szorgalmának, helyes módszerének eredményei. Az intézetben igaz hazafias szellemben nevelik a fiukat, a magyar nyelv tanítása terén valóban bámulatos szép eredményeket értek el s a „Gerő iskolájá“-ban tanult gyermekek középiskoláink legjelesebb növendékeivé válnak. A vizsgálatokon a kir. tanfelügyelőség megbízásából Perjéssy Lajos elnökölt, a városi iskolaszéket Greszler Gyula, evang. lelkész képviselte. A nagy számban megjelent szülők és tanügybarátok teljes elismeréssel adóztak az intézet tulajdonosának és az alsó két osztályt vezető Schmidt tanítónak. A jól megérdemelt elismeréshez, mi is teljes örömmel csatoljuk a magunkét.

Mayering Emma nyilván. joggal ellátott régi jóhírnévű leányiskolájában a múlt szerdán és csütörtökön tartattak meg a vizsgálatok, az évről hangverseny pedig a múlt pénteken folyt le a közönség és szülők élénk érdeklődése mellett. Mayering Emma intézete, melyet a magas kormány is tetemes segítséggel támogat, 40 éves multra tekinthet vissza, s a város és vidék legelőkelőbb családainak leányai nyerneket ott a hivatását nemes buzgalommal végző intézettulajdonos vezetése mellett nevelést és ala-

pos oktatást. Az intézet benlakással is egybe van kötve, s a növendékekre a benlakó tanítónők — számszerint négyen — ügyelnek fel. Tanítanak az intézetben az áll. főreál iskola tanárai is. A tanintézetet melegen ajánljuk a T. Cz. szülők figyelmébe. Ugy az elemi iskolai, mint a polgári iskolai vizsgálatokon Sebésztha Károly kir. tanfelügyelő képviselőjében Perjéssy L. főreál. isk. tanár elnökölt és a vizsgálatok befejeztével meleg hangú beszédet intézett a növendékekhez, különösen a 4-ik polg. oszt. végzetekhez, lelkükre kötvén, hogy hálával és szeretettel adózzanak azon intézet iránt, mely őket nevelte.

A szerb színtársulat a múlt szombaton Brachvogelnek „Narcisz“ cz. tragédiáját mutatta be és az érdekes darab a zsufoulásig megtelt ház figyelmét az előadás végéig állandóan lekötötte. Az érdeklődést az a körülmény emelte, hogy a társulat nesztorja, Ruzsics, a darab czimszerepében ez idén először lépett fel és művészi játékkal a közönséget valóban gyönyörködtette. Vasárnap a „Boszorkány“ cz. víg operette került színre. Jurisics és Szpascicsné énekükkel, Dobrinovics, Bakalovics és Lukicsné játékkal arattak sok tapsot. Szerdán „A határtalan“ cz. dráma került itt először színre. A mű tárgyának érdekességénél fogva nagy tetszésnek örvendett. Finom izléssel játszotta el szerepét Szluka, Markovicsné, Barjaktarovics, Vaszilyevics és Szpascics szintén tetszettek. Csütörtökön a „Mozgó fényképek“ cz. vígjáték került színre nagyszámú közönség előtt. A szép és érdekes darab rendkívül tetszett. Dimics, Szpascics, Barjaktarovics és Lukics színészeket, továbbá Todoszicsné és Bakalovicsné színésznőket szünni nem akaró tapsokkal honorálta a közönség. —ics.

Magyar szellemű német könyvek. Kun József Jenő, kinek „Ung. Arabeszkén“ cz. könyvét a kritika általános rokonszenvvel fogadta, elhatározta, hogy e nyár folyamán alatta újabb, német nyelvű, de magyaros szellemű műveit 2—3 kötetben ki fogja adni. Dicsérendő ama nyílt, nemes törekvés, melylyel fiatal írónk a magyar és hazafias szellemet a németajkú lakosság közt terjeszteni és erősíteni igyekszik. Örömmel konstatálhatjuk, hogy Kunnak már eddig is sikerült e téren a nemzeti érdekeknek üdvös szolgálatot tenni, németajkú testvéreink között. Nem ok nélkül mondja dr. Kadosa Marcell egyik fővárosi lapban: „Nagy dicséret és pártfogás illeti meg a fiatal szerzőt mert munkája a legszebb kivételei közé tartozik mindama könyveknek, a melyek idegen nyelven magyar tárggyal foglalkoznak. Nem vadem-berekről beszél, a mikor a pusztai fiait írja le és nem vonja be a legostobább, leghazugabb romanticizmus furcsaságának mázával magyar alakjait, a mi minden ilyen könyvnek közös bűne és hibája. Kun J. J. műve azonban igazi magyar könyv csak éppen hogy német nyelven van írva. Hangja kedves, hangulata lelkes, témái vonzó, megérdemli, hogy minél több olvasója akadjon.“ Bizony, bizony, nagy szükség volna rá, hogy népünk a külföldről beözönlő, idegen férc-munkák és regények helyett, ha már német nyelven olvas, ilyen nemes irányú munkát olvasson. Kívánatos tehát hogy intelligenciánk jószívű pártfogásával jutalmazza a szép vállalkozás megteremtőjét.

A háromszoros völegény. A völegénység terén sok ember ért már el bizonyára fényes rekordokat. Van azonban Verseczen egy legény, a ki bárha cipészműhelyben kezdte el pályafutását, foglalkozására nézve mégis völegény. Igazi völegény, aki — mint a költő mondja — állandóan kezén hordja Hymen rózsalánczait. Ez a legény egyszerre három hajadonnak volt „egyetlen“ imádot mánakja. Mindhárom menyasszonyának siron is tul való hűséget ígért, de galádul visszaélt a tisztas leányzók őszinte szeretetével. Ugyanis felhasználta a leányok jóhiszeműségét és kicsalta összekuporgatott pénzeszközüket. Keresztlelve, bélyegre, meggyébre 10—15 forintot, azután hogy nem érzett több pénzt a ladafiában, feléje sem nézett a menyasszonyos háznak. A három megcsalt mánka mély szomorúsággal, de együttesen jelentette fel a hűtlen völegényt, a ki pár nap előtt hallgatott ki Szekeres főkapitány. A kihallgatás után búsan kaparta meg füle tövét a nemes gentleman:

— Hej, istencsapása a szerelem, ha gyönyörűséggel jár is! . . .

A sorozásokat újból elhalasztották. Minthogy az 1903. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat

mindezeideig még nincsen elfogadva, a honvédelmi miniszter a fősorozást bizonytalan időre elhalasztotta s erről az összes törvényhatóságokat rendeletileg értesítette.

Tizenkét ajándékkönyv! Ez az a páratlan kedvezmény, a miben a Magyar Hirlap az előfizetőit karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei, — jobbára érdekfeszítő regény, — tehát egy egész kis könyvtár a Magyar Hirlap meglepően bőkezű ajándéka a saját közönségének. A hány hónapig egyvégben előfizetője valaki a Magyar Hirlapnak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. A ki például július elsejétől kezdve járhatja a lapot december végéig, annak a kiadóhivatal annakidején hat kötet regényt küld. Magától értetik, hogy az egész éves előfizetők, ha mindjárt csak havonként küldik is be az előfizetési pénzt, tizenkét könyvet kapnak. A Magyar Hirlap teljesen szabad és független minden párttól, osztálytól és érdekcsoporttól. Egyetlen vezérelve az igazság. Egyetlen célja, hogy önzetlenül tegyen szolgálatot a közügynek, főképpen pedig a magyar ügynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hirlapírók. A Magyar Hirlap előfizetői kedvezményes áron kapják meg a Divat Szalont, negyedévre 2 koronáért. A legjobb Képes Gyermeklapot negyedévre 1 koronáért. A kitűnő képes hetilapot, az Ország Világot negyedévre, a magyar Hirlappal együtt 9 korona 50 fillérért. A „Szerkesztői üzenetek“ rovatában minden előfizető pontos és lelkiismeretes felvilágosítást kap bármely komoly, bizalmas kérdésére. Előfizetési ár: negyedévre két kor., félévre tizenégy kor., egy hónapra 2 kor. 40 fill. A Magyar Hirlap kiadóhivatala V. Honvéd-utca 10.

Harminczhét év a magyar közéletből. A modern Magyarország hatalmas fejlődésének legszebb korszaka esik bele abba a 37 esztendőbe, a mióta az Egyetértés, ez a legnagyobb hirlap, magyar függetlenségért, magyar önállóságért, magyar nyelvért harcol. Több évtized megmutatta, hogy az Egyetértés mindig első iparkodott lenni az értesítés gyorsaságában és megbízhatóságában. Politikai vezető cikkeit írják: Kossuth F. (főmunkatárs), Fenyő S. (főszerkesztő), Eötvös K. (főmunkatárs), Mezei E., Szatmári M., (orsz. képvis.) Rátka L., dr. Pap D., Kálnoki I., Sebess D., Molnár Márton (felelős szerkesztő), dr. Bokor J., Lengyel Z. Irodalmi része is szinte páratlan a magyar sajtóban. Tárcaírói: Mikszáth K., Eötvös K., Heltai J., Gárdonyi G., Timár Sz., Szabolcska M., Endrődi S., Váradi A., Lippich E., Beniczky B. L., Fabula J., Baáry E., Miklós J., Szentmihályi Gy. Zóbel M. Radó A. Az Egyetértésre előfizetni a kiadóhivatal utján lehet. Budapest, Vármegye-utca 11., egy óra 1 frt. 80 kr., negyedévre 5 forint.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalok kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyaró könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalok kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érette bárholnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyaró könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Epilepsia.

A ki nyavalytórásban, görcsökben s más idegajokban szenved, kérje azon tüzet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwann gyógyszerár, Frankfurt a. M.

3543 — szám. 1903 tkvi.

Árverési hirdmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Dajkovic István verseczi ügyvéd javára a Füzessán Paraszkva germán lakos elleni végrehajtási ügyében 392 k. tőke, valamint a csatlakozást nyert Spatáriu Vladimír javára 148 k. 66 f. s jár. kielégítésvégett a m. k. kincstár képviseletében a temesvári kir. pénzügyigazgatóság utóajánlata folytán az árverés elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Germán község 108 sz. tjkvében írt A. I. (202—203 hrsz. 111. §. i. sz. beltelkes ház s az ide tartozó egy hold legelő 1343 koronában megállapított kikiáltási árban 1903. évi június hó 27-ik napján d. e. 9 órakor a germán községi előljárási irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fognak eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli igéretet senki sem tenne, az árverésre kitzótt ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni. Utóajánlatot tevőre a megajánlott 160 k. feltétlenül kötelező.

2. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, azaz: 134 korona 30 fillért készpénzben vagy az 1881: 60. törvény-cikk 42 §-ban jelzett árfolyammal számított az 1881: 3333 sz. a. kelt G. K. R. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881: LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóság irodájában a községi előljárási irodánál megtekinthetők.

Verseczen, a Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. 1903 évi május hó 11-ik napján.
Ambrus, kir. albiró.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

órák,

arany-, ezüst- és hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

Verseczen

(özégtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

Hirdetmény.

Az erkölcsiség megőrzése, nemkülönben a házi fegyelem érdekében elrendelem, hogy a női cselédek csak azon esetben maradhatnak ki esteli 9 óra után, ha szolgálatadóiktól e célra írásbeli engedélyt nyertek.

Az írásbeli engedélynek meghatározott időre kell szólnia, s az a cseléd, ki engedély

nélkül esteli 9 óra után, vagy az engedélyezett időn túl, az utcán vagy bármely nyilvános helyiségben találtatik, a rendőrség által be fog kísértetni és példásan megbüntetetni.

Miről a n. é. közönséget ezennel értesitem és felkérem, hogy jelen rendőri intézkedésemet saját érdekükben magukévá tenni sziveskedjék.

Verseczen, 1903. június 12-én.

Szekeres rendőrfőkapitány.

Thierry A. gyógyszerész csodabalsamja

a legjobb diätetikus háziszser.

Emészteti zavarok, gyengeség, émelygőség, gyomorégés, felfúvódás stb. ellen, köhögéscsillapító, görcsszüntető, nyálkaoldó és tisztító hatású. 12 kis üveg vagy 6 duplatüveg ára, dobozzal együtt, bérmentve 4 kor. **Thierry A. gyógyszerésze a Védangyalhoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.** »Csak az itt feltüntetett védjeggyel valódi.« Igen ajánlatos ezen szert utazásoknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miért szenved ön?

mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha **Thierry gyógyszerész** egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

nevezett **csodabalsam**-ját használja, melylyel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontvelesedést s nemrég egy 22 éves, nehéz rákféle betegséget teljesen meggyógyítottak.

Schutzengel-Apotheke

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedésénél, a tej elapadásánál, az orbánczok esetében, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontvelesedéseknél, vágás, szúrás, lővés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinővés, képződés, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömfereg, körömgüles, a lábunk járásközben történt kisebesülése, **fagyás és égés** okozta sebek, a beteg és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében. Két adagnál kevesebb nem szállítható; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközölhető. Két tegely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. **Számos bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kerek mindenkit, hogy óvakodjék a határonküli hamisítások vévesztől s arra ügyeljen, hogy a tegelybe be van-e a fenti védjegyem és ezegem: **Thierry (A.) gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában,** egtevve. Minden tegely használati utasításba van csomagolva. Valódi Centifolium-kenőcsöm utánzó a védőörvény értelmében üldözöttnek, valamint a hamisítvány elárústól is. Egyedül kapható:

Thierry A. Védangyal-gyógyszertára

Pregradában, Rohitsch Sauerbrunn mellett.

des A. THIERRY in Pregrada.

Központi raktár Budapestben: Török J., Zágórában: Mittelbach S. és Bécsben: Brády C. gyógyszerésztárában.

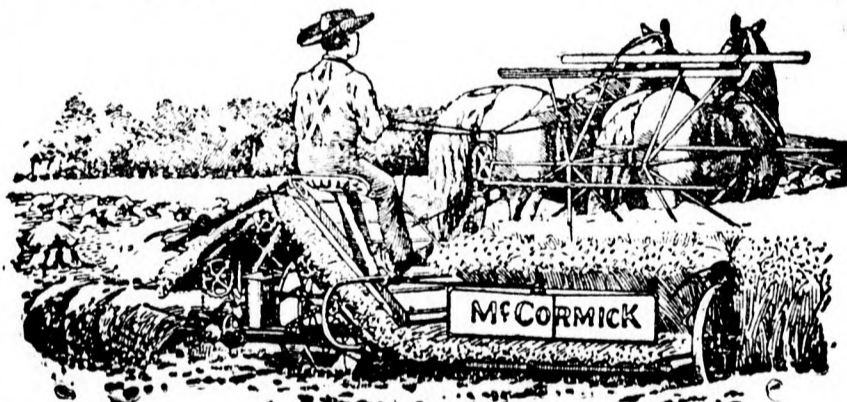
McCormick Harvesting Machine Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla” kéveköttófonal gyártmányai.

Evi gyártmány 362.000 gép.

Képviseelő: **SEIDL GYULA.**

Schicht-szappan

jegyek:

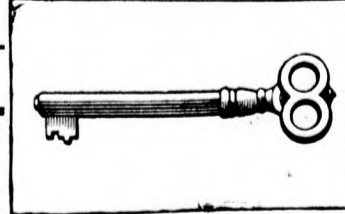
„szarvas”

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan

„Schicht” nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.